Informativni list za identifikaciju

Mogućnosti razlikovanja naizgled sličnih kukaca

Ukoliko otisnete ovu stranicu na papiru formata A4, svi kukci su prikazani u prirodnoj veličini. Više informacija i obrazac s obavijestima dostupni su na internetu: http://frelonasiatique.mnhn.fr/home/

Azijski stršljen, poznat kao žutonogi stršljen, *Vespa velutina*, ima tijelo pretežno crne boje sa širokom narančastom prugom na zatku i tankom žutom linijom na prvom kolutiću zatka. Gledajući sprijeda, glava mu je narančaste boje, a završni članci nogu su žute boje. Veličina tijela je 17 do 32 mm.

Azijski stršljen/žutonogi stršljen, *Vespa velutina*

Europski stršljen, *Vespa crabro*, ima zadak pretežno svijetlo žute boje s crnim linijama. Gledajući sprijeda, glava mu je žute boje, a gledano odozgo je crvene boje. Prsište i noge su crne ili crvenkastosmeđe boje. Radilice imaju tijelo dužine 18 do 23 mm, a matica 25 do 35 mm.

Europski stršljen, *Vespa crabro*

Orijentalni stršljen, *Vespa orientalis*, ma istu dužinu tijela kao i europski stršljen. Tijelo je crvene boje, osim glave koja je gledano sprijeda žuta, i žute pruge na zatku. Naseljava dijelove jugoistočne Europe (južna Italija, Malta, Albanija, Grčka, Cipar, Rumunjska, Bugarska).

Orijentalni stršljen, *Vespa orientalis*

Ose su veličinom manje od stršljena. Radilice su krajem ljeta dužine oko 15 mm. Treba imati na umu da matica ose može biti i nešto veća od 20 mm, tj. dužine azijskog stršljena ovdje prikazanog, bez glave. U proljeće ose mogu biti nešto veće od najranijih radilica stršljena.

Srednja osa, *Dolichovespula media*

Njemačka osa, *Vespula germanica*

Poljska osa, *Polistes biglumis*

Mamutska osa, *Megascolia maculata*, jedna je od najvećih europskih "osa". Zbog veličine, može ju se zamijeniti za azijskog stršljena. Tijelo joj je crno, sjajno i obrasla je gustim dlačicama. Glava joj je žuta odozgo, a ima četiri žuta bezdlačna područja na zatku. Nametnik je nad ličinkama velikih kornjaša (poput hrušta).

Mamutska osa, *Megascolia maculata*

Divovska osa drvenarica, *Urocerus gigas*, je vrsta je osa drvenarica čije se ličinke hrane drvom. Ova crno-žuta prstenasto obojena osa se lako razlikuje od stršljena po cilindričnom obliku tijela i dugim žutim ticalima. Tijelo ženke je 45 mm dužine, a ima produženu leglicu kojom polaže jaja u šupljinu stabla. Ova vrsta je sasvim bezopasna.

Divovska osa drvenarica, *Urocerus gigas*

Plava pčela drvenarica, *Xylocopa violacea*, dužine je 20 do 30 mm, potpuno je crna s ljubičastoplavim odsjajem. Ženka ove solitarne pčele gradi svoje gnijezdo u raspadnutom drvetu, a za prehranu svojih ličinki skuplja pelud.

Pčela drvenarica, *Xylocopa violacea*

Mnoge **muhe** (Diptera) mogu nalikovati osama i stršljenima. Međutim, muhe imaju samo jedan par krila. Njihove oči su obično više okruglaste, a ticala su im kraća.

Osolika muha, *Volucella zonaria*

Osolika muha, *Milesia crabroniformis*

© Q. Rome, F. Muller et C. Villemant - UMS2006 OFB-CNRS-MNHN & UMR7205 CNRS-MNHN - Paris, France - vespa@mnhn.fr — Prijevod na hrvatski jezik: Ivana Tlak Gajger i Valerija Benko, Zavod za biologiju i patologiju riba i pčela Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Informativni list za identifikaciju

Moguće zabune u razlikovanju gnijezda osa

Ukoliko otisnete ovu stranicu na papiru formata A4, svi kukci su prikazani u prirodnoj veličini. Više informacija i obrazac s obavijestima dostupni su na internetu: http://frelonasiatique.mnhn.fr/home/

U proljeće svaka matica osnivačica gradi svoje gnijezdo sama, često na skrovitim i zaštićenim mjestima. Većina osa gradi primarno gnijezdo oblika manje kugle promjera pet do 10 cm, s otvorom na dnu. Zajednica stršljena će promijeniti lokaciju kada osjeti da je postojeća neprikladna (nedostatak prostora ili sigurnosti).

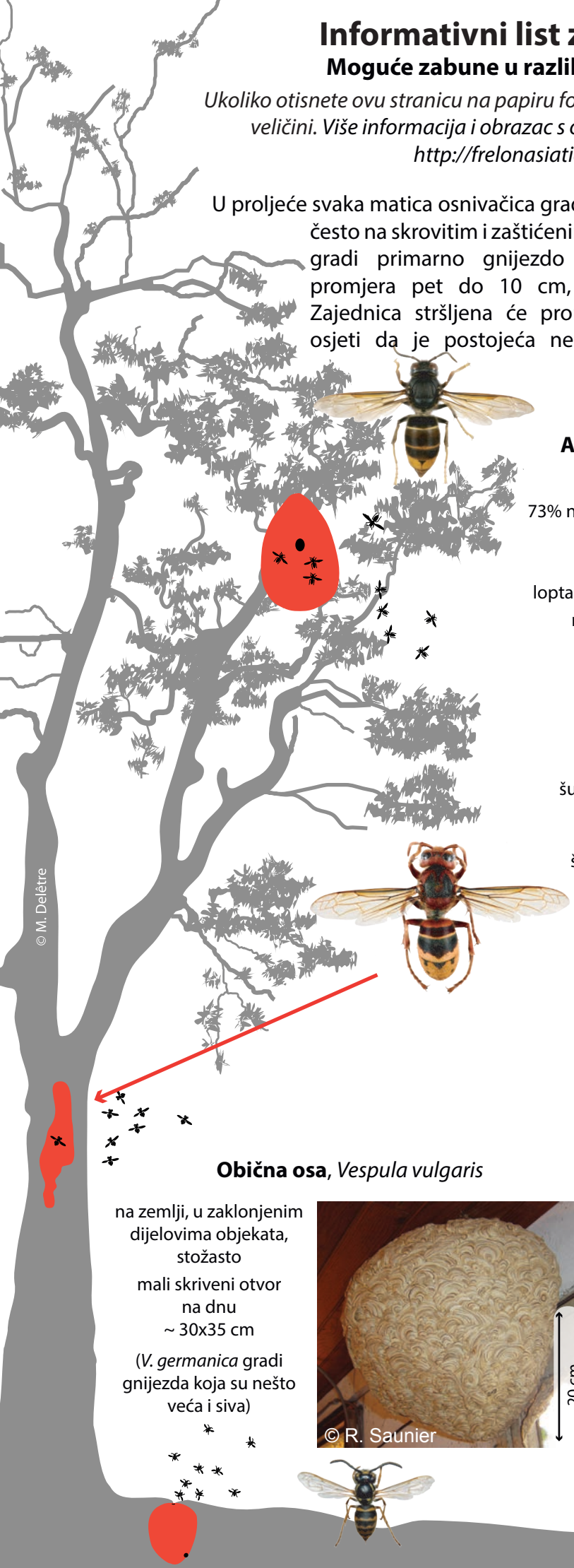

Azijski stršljen / Žutonogi stršljen, *Vespa velutina*

73% na drveću visine preko 10 m
10% u objektima
3% u živicama
loptastog do kruškolikog oblika
malog bočnog otvora
~ 60x80 cm

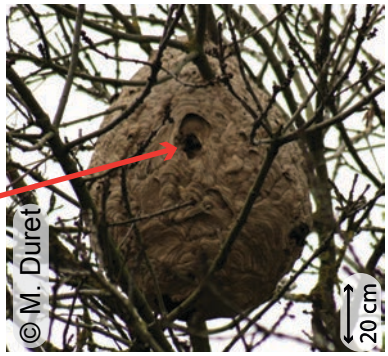

Europski stršljen, *Vespa crabro*

šupljine drveća, dimnjaci
rijetko na otvorenom
cilindričnog
širokog otvora na dnu
~ 30x60 cm

Srednja osa, *Dolichovespula media*

grmlje niže od 2 m
stožasto
malog otvora na dnu
ekscentrično
~ 20x25 cm

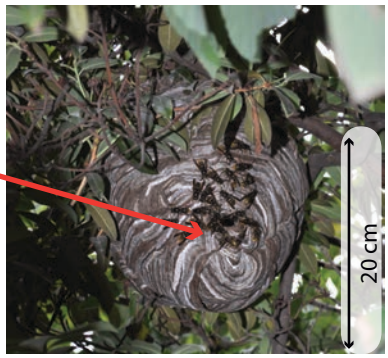

Obična osa, *Vespula vulgaris*

na zemlji, u zaklonjenim dijelovima objekata, stožasto
mali skriveni otvor na dnu
~ 30x35 cm
(*V. germanica* gradi gnijezda koja su nešto veća i siva)

© Q. Rome, F. Muller et C. Villemant - UMS2006 OFB-CNRS-MNHN & UMR7205 CNRS-MNHN - Paris, France - vespa@mnhn.fr — Prijevod na hrvatski jezik: Ivana Tlak Gajger i Valerija Benko, Zavod za biologiju i patologiju riba i pčela Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu